

Riski alahindamine nii ettevõtja kui ka töötaja poolt viis valusa kukkumiseni

Ivi Abe

tööinspektor-uuriija

Berit Nuka

teavituse spetsialist

Tööohutusse pealiskaudselt suhtumine võib ennast valusalt meelde tuletada alles siis, kui tuleb hakata tegelema juba juhtunud õnnetuse tagajärgedega. Nii läks ka ettevõttes, kus kõrgustest töötamise puhul ei olnud ühelt poolt firma pööranud riskide maandamisele piisavalt tähelepanu, kuid teisalt alahindas töötaja isikukaitsevahendite kasutamise vajadust.

Metallikonstruktsioone paigaldava ettevõtte kaks ehitustöölist paigaldasid hoonele uksele, seinadele sisenurga-plekke ja tamburi katusele liiteplekke. Liitepleki paigaldamiseks kasutati ratastega alumiiniumtellingut, mille järkjärgulise edasi liigutamiseks oli võimalik kinnitada liiteplekk kogu tamburi ulatuses. Kasutatavate tellingute tööpinna ja katuseräästa vaheline kaugus oli pool meetrit.

Liiteplekk kinnitati tellingul seistes nii, et üks töötaja julgestas teist. Isikukaitsevahendeid (ohutusrihmasid) ei kasutatud, kuna töötamisviisi peeti piisavalt turvaliseks.

Kui ehitustöölised said telefonikõne, et objekti värava juures ootab auto materjaliga, läks üks neist autot sisse laskma, teine aga jäi töökohale. Et paigaldada oli veel ainult 20sentimeetrine tükk liiteplekki, otsustas üks jäänud töötaja omapäi ülesande lõpetada. Seda tehes ta aga libises ja kukkus kolme meetri kõrguselt maapinnale. Sündmuskohale naasnud kaastöötaja kutsus kiirabi ning kannatanu toimetati haiglasse, kus tal tuvastati mitmed luumurrud.

Kannatanu oli ohutusalaselt juhendatud nii ehitus- ja remonditööde kui tellingutel ja lavadel töötamise osas, samuti oli ta tutvunud katusekatja ohutusjuhendiga. Ettevõtja oli talle ka väljastanud kiivri ja turvarihmad, mida ta aga eelkirjeldatud tööd tehes ei kasutanud.

Ettevõttes oli küll korraldatud riskianalüüs, kuid kõrgustes töötamisel esinevat

kukkumisohtu ei olnud selles eraldi käsitletud ning sellest tulenevalt oli tõsiste kaitsemeetmete rakendamise vajadust alahinnatud. Tööandja ei olnud koostanud tööohutuse plaani objekti kohta, kus tööõnnetus toimus ning kuigi oli olemas käskkiri ettevõttes sisekontrolli korraldamiseks, ei olnud selle tulemused vormistatud.

Käesoleva juhtumi puhul tegutsesid kaks objektil töötanud ehitustöölist mitte ohutusjuhendi, vaid oma töödejuhilt saadud juhtnööride kohaselt, kus julgestamiseks oli ettenähtud teine töötaja, kuid isikukaitsevahendite kasutamist ei peetud vajalikuks.

Nii võib näha ühe õnnetuse põhjusena ebapiisavat riskianalüüsi, mis jättis käsitlemata töötajaid antud töö puhul ähvardanud ohud. Sisekontrolli oli ebapiisav - tööandja ei arvestanud võimalusega, et kõrgustes töötamisel võib tekkida vajadus lühiajaliselt jätkata tööd üksinda, ega selgitanud töötajatele, mil viisil tuleks sel puhul oma turvalisust tagada.

Samas alahindas üksi liiteplekki paigaldama jäänud töötaja teda varitsevaid ohte ja ei näinud isikukaitsevahendite kasutamise vajadust.

Tuginedes antud õnnetuse näitele, on riskianalüüsi tehes oluline pöörata tähelepanu kõigile töö aspektidele, sest ühe, kõige ilmsema riski maandamine ei muuda kogu töökeskkonda veel piisavalt turvaliseks. Samuti on tähtis, et sisekontroll suudaks tagada väljatöötatud ohutusmeetmete rakendamise. Nii näiteks pole kasu turvarihmadest, mis on küll väljastatud, kuid mida ei kasutata kas teadmatusel, vales ohu hindamisest või mugavusest tulenevalt. Tööandja ülesanne on näha ohte, mõelda läbi nende maandamise võimalused ning pakkuda töötajatele võimalusi enda kaitsmiseks, kuid töötajale endale jääb kohustus pakutud võimalusi kasutada.